Persoonallisuustestit puolustusvoimissa

Puolustusvoimat uudistivat 2020-luvun alussa persoonallisuustestinsä, joihin liittyy paljon uskomuksia. Lue teksti A ja tutki kuviota B. Vastaa sitten kysymyksiin.

a) Mitä erilaisia testejä puolustusvoimissa tehdään?
b) Millaisia testit ovat? Mitä ominaisuuksia niissä arvioidaan?
c) Mikä testien tarkoitus on? Miksi niitä tehdään?

Teksti A. Varusmiesten psykologinen testi uudistuu – testauksessa kolme merkittävää muutosta

Varusmiesten psykologinen testi otettiin Suomessa käyttöön jo 1955. Kognitiivista kyvykkyyttä mittaava testi sai 80-luvulla rinnalleen toisen testin, jossa keskiössä olivat paineensietokyky ja johtajaominaisuudet.

Molempia testejä uudistettiin viimeksi 2000-luvun alussa, mutta nyt Puolustusvoimien on tarkoitus panna Peruskoe 2 lähes kokonaan uusiksi.

– Peruskoe 2 suunniteltiin käytettäväksi johtajavalinnoissa. Testiä halutaan nyt kehittää niin, että varusmiesten psykologisista ominaisuuksista saadaan tietoa muitakin kuin johtajatehtäviä varten, Puolustusvoimien tutkimuslaitoksen erikoistutkija, psykologian maisteri Kai Nyman kertoo IS:lle.

– Vaikka uudistetussa testissä on samoja elementtejä kuin nykyisessä, se on mennyt aika pitkälti uusiksi. Paineensietokyvyn osatestiä ei enää ole, mutta ominaisuudesta kysellään edelleen hiukan eri lähtökohdista.

Testiä kehitettäessä kuunneltiin kentällä työskenteleviä henkilöitä, jota saivat vapaamuotoisesti kuvata toimintaa ja siinä tarvittavia ominaisuuksia.

– Siellä mainittiin esimerkiksi lehmän hermot ja pitkäpinnaisuus, jotka luokiteltiin saman rauhallisuus-kategorian alle.

Sadat ominaisuudet luokiteltiin 30 eri toimintavalmiudeksi, kuten tunnollisuus, motivaatio ja vuorovaikutus, ja ne jälleen kuudeksi toiminnalliseksi alueeksi kuten toiminta painetilanteissa, ja yhteistyö- ja vuorovaikutus.

Toimintavalmiuteen vaikuttavat paitsi koulutus, myös kognitiiviset kyvyt, motiivi ja luonteenpiirteet, joita uudella P2-testillä pyritään selvittämään. Sitä voisikin luonnehtia luonnetestiksi.

Kaikki varusmiehet tekevät myös jatkossa sekä P1:n että P2:n kahden ensimmäisen palveluskuukauden aikana.

– Edelleen myös havainnot henkilöstä ja keskustelut hänen motivaatiostaan vaikuttavat, mihin tehtäviin hänet ohjataan, Nyman selventää.

Nykyisessä P2-testissä on 500 kysymystä, mutta uudessa määrää on pienennetty 320:een. Lisäksi kyllä–ei-kysymykset jäävät pois.

– Kysymyksissä on käytössä viisiportainen asteikko, jolla henkilö arvioi väitteiden paikkaansa pitävyyttä suhteessa omaan itseensä, Nyman sanoo.

– Väitteet voivat olla esimerkiksi ”Reagoin nopeasti”, ”Suunnittelen asioita pitkälle tulevaisuuteen” tai ”Olen suurpiirteinen”.

Helpommalla varusmiehet eivät kuitenkaan jatkossa pääse, sillä P1-testissä menee arvioiden mukaan tunnista puoleentoista ja P2:ssa jopa kaksi tuntia. Se on kuitenkin Nymanin mukaan testattavien omaksi parhaaksi.

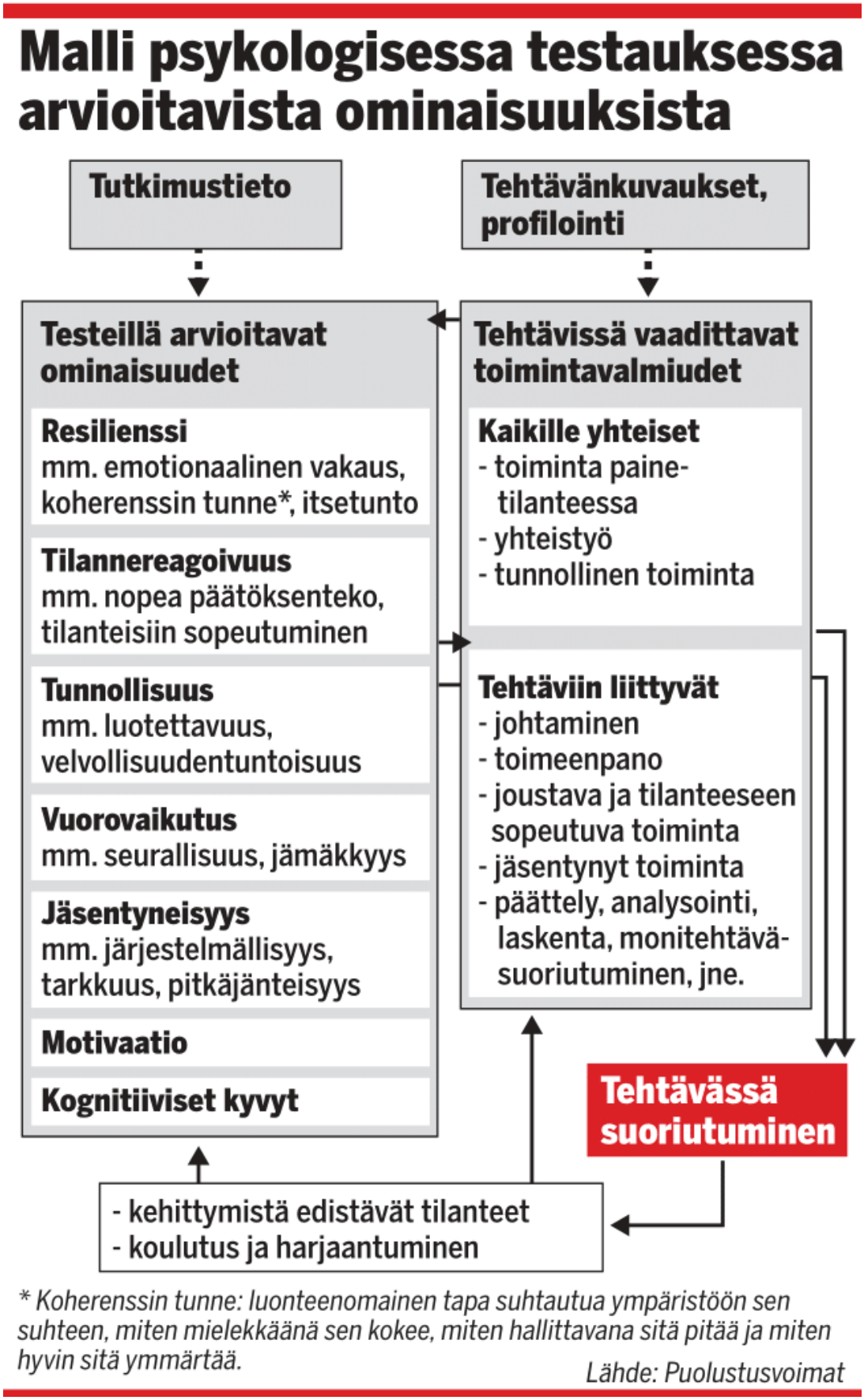
– Uusi testi on monikäyttöisempi, ja siitä saa laajemmin tietoa. Henkilöitä pyritään jatkossa entistä paremmin sijoittamaan tehtäviin, joihin heidän ominaisuutensa sopivat. Näkisin, että tämä parantaa varusmiesten viihtyvyyttä ja toimintaedellytyksiä, hän sanoo.

Kognitiivista suoriutumiskykyä ongelmanratkaisu- ja päätöksentekotilanteissa mittaava P1-testi pysyy toistaiseksi nykyisenlaisena.

– Se on tarkoitus ottaa tutkimuksen alle jossain vaiheessa, mutta on tulevien vuosien projekti uusia sitä. Testi toimii edelleen hyvin, Nyman sanoo.

Anna-Maija Naakka: Varusmiesten psykologinen testi uudistuu – testauksessa kolme merkittävää muutosta. is.fi 8.5.2020. Viitattu 30.11.2022. Muokattu.

Kuvio B. Malli psykologisessa testauksessa arvioitavista ominaisuuksista

Lähde: Ilta-Sanomat